

Badanie układu rozrodczego klaczy i ogiera w aspekcie badania kupno- sprzedaż

Dr Anna Grabowska

Anawet, Kalisz

Ocena potencjału rozrodczego przy zakupie - KLACZ

Badanie układu rozrodczego klaczy pozwala na zidentyfikowanie potencjalnych problemów rozrodczych klaczy. Bardzo duże znaczenie ma faza cyklu płciowego na którą przypada takowe badanie, ponieważ często niektóre patologie widoczne są dopiero w fazie estrus. Badanie powinno być zawsze prowadzone pod kątem docelowego użytkowania klaczy, czy ma być to stricte klacz hodowlana i rodzić źrebięta czy też ma być biorczynią zarodków czy też kupowana jest z przeznaczeniem pozyskiwania od niej zarodków czy komórek jajowych. Badanie układu rozrodczego klaczy przed zakupem powinno dostarczyć krytycznego wglądu w potencjalną wartość klaczy jako perspektywy hodowlanej.

Standardowe badanie obejmuje :

- zebranie dokładnego i szczegółowego wywiadu i zapoznanie z historią zdrowotną i rozrodczą
- ogólne badanie fizykalne
- badanie zewnętrznych narządów płciowych
- badanie palpacyjne i ultrasonograficzne narządów rozrodczych
- wymaz z macicy, cytologia, biopsja
- manualne/wzrokowe badanie pochwy i szyjki

Badanie układu rozrodczego klaczy przed zakupem zapewnia podstawową ocenę zdolności klaczy do poczęcia i donoszenia źrebaka. Odpowiednio przeprowadzone badanie może zidentyfikować konkretne problemy i pomóc lekarzowi weterynarii i właścicielowi w ustaleniu ryzyka co do zakupu danej klaczy i zarządzania jej statusem rozrodczym . Rzadko zdarza się definitywnie oznaczyć klacz jako jednoznacznie bezpłodną, chociaż problemy, takie jak rozległe zapalenie błony śluzowej macicy lub zły wynik biopsji endometrium, mogą skutkować ostrożnymi rokowaniem. **Jednak nawet jeśli wszystkie wyniki przeprowadzonego badania są w normie, jej płodność i zdolność urodzenia źrebięcia nie jest absolutnie gwarantowana!** Badanie układu rozrodczego klaczy przed zakupem jest ograniczone do określenia statusu w danym momencie, w którym jest wykonywane i nie może zagwarantować przyszłej płodności klaczy. Dopiero ostatecznym dowodem zdolności rozrodczej klaczy jest udane zażebienie i urodzenie zdrowego źrebięcia.

Ocena potencjału rozrodczego przy zakupie - OGIER

Badanie układu rozrodczego ogiera przeprowadza się w celu zidentyfikowania jakichkolwiek problemów z budową narządów rozrodczych, parametrami jąder, oceną libido oraz jakością nasienia.

Standardowe badanie obejmuje :

- zebranie historii rozrodczej ogiera

- ogólne badanie fizykalne
- badanie zewnętrznych narządów płciowych
- badanie palpacyjne i ultrasonograficzne narządów rozrodczych
- badanie w kierunku chorób zakaźnych (EVA, CEM, NZK)
- badanie nasienia (dwukrotne pobranie w odstępie 1 h)
 - badanie makroskopowe (barwa, objętość, zapach, pH)
 - badanie mikroskopowe (koncentracja , ruchliwość , całkowita liczba plemników w ejakulacie)
 - badanie morfologiczne plemników
 - badanie mikrobiologiczne nasienia
 - ocena żywotności nasienia w czasie (po 1h- bez rozrzedzalnika, 2 h , 24 h)

Większość młodych ogierów, a zwłaszcza sportowych, nie jest ocenianych pod kątem potencjału rozrodczego przy badaniu kupno- sprzedaż. Najczęściej wynika to z założenia, że nie widać przyczyn dla których jego układ rozrodczy nie miałby odpowiednio funkcjonować, bądź też potencjalny kupujący jest bardziej zainteresowany na daną chwilę użytkowaniem sportowym niż rozrodczym. Często oba założenia z czasem okazują się nietrafne, ponieważ tak jak u ludzi tak i u koni pojawia się coraz więcej osobników z wrodzoną obniżoną płodnością , a ogier odnoszący sukcesy sportowe z biegiem czasu staje się pożądanym reproduktorem.